

alakult hajás oldalként: hondeck és operdeck (alsó és felső fedélzet) 13 Ágyúállás, halfdeck (kőfedélzet) attól fűggen, hányat állítottak fel az orrbástyán. Mensikov rajzaiból [7] világgosan kivehető, hogy a hondeck-en és operdeck-en 12 Ágyúállást helyeztek el, a halfdeck-en hetet; ehhez hozzá kell tenni a kőorr Ágyút, amit igaz, a rajzokon nem ábrázolnak (az orrbástya szerkezeti kialakítását Mensikov nem fejezte be); a hajásn 66 Ágyúállás található. A fegyverzet, a állványok máretének és elhelyezésének kiválasztásakor Gavriła Andrejevics szigorúan betartotta a Szabályzat előírásait. Az Ágyúállások szállítását és elhelyezését tekintve A. A. Popov ennek megfelelően alkotta meg saját rajzát; ugyanakkor a kő-sátor tálblázatban az alábbi adatokat adta meg: A hondeck-en 30 fontos Ágyú 24, az operdeck-en 16 fontos 24, a kőfedélzeten 4 fontos 14, az orrbástyán 4 fontos 2 [4]. A XVIII. századi orosz hadihajók ilyen fegyverzet-elrendezésére nem felel meg a valóságoknak. A Szabályzat Admirálisra és hajásópán-tá mőhelyekről származó cikkének (1722. 1. fejezet 12. §) megfelelően: Milyen Ágyúkat kell használni a hajákon az osztályozás szerint [8], a 66 Ágyú hajásnak ajánlott a hondeck-en 24, az operdeck-en 12, a halfdeck-en 6 fontos Ágyú (azaz ugyanazon kaliberűek, mint R. Kozenc Ingermanland-ján. Mensikov, 1733-ban foglalkozott a Szabályzat, 1723. társasági részével, ahol ezek a kaliberek már érősen részgáz-tettek az Ágyúállások máretéhez, és a fedél elhelyezett szíjmuk is adott. Ezen kő-vál 30 fontos Ágyúkat Páter 1716. december 13-i rendeletével rendszeresítették a flottánál, amikor Kozenc Ingermanland-ja már leszerelésre került; és csak az I. és II. osztályú hajákon (100 és 200 Ágyú) alkalmazták őket (1767-ig). Meglepő, hogy olyan gyakori hajásópán-tá, mint A. A. Popov, nem fordított figyelmet az Ágyúnyálások szabvány mőretei, felső állófedélzet feletti magasságra és a társasági fegyverzetnek megfelelő távolság kőfedélzettel eltérő részére. Ezzel kapcsolatban felmerül a kőrdés: milyen információkat használt Popov a kutatásainál? Hiszen nem vette észre az elvi eltéréseket az angol iskola, aminek képviselője R. Kozenc volt (Ingermanland 1712-1715), és a hazai kőfedélzet, aminek alapjait a Szabályzat részgáz-tette (Ingermanland 1733-1735). a HTFKFA* katalógusában (f. 327) az Ingermanland rajza a páteri időkhöz kőfedélzet, holott ez egy jóval rögebbi rajz kőpiája, amiről meggyőzően tanóskodnak a papr 1850-es változói. Ámde, hogy hány és velle ezeltt a HTFKFA munkáirsai megtalálták az eredetit, amiről a fenti rajzot másolták; ezt vagy valamilyen más, nem ismert kőpiát használtatott A. A. Popov. Ezt érőst meg G. A. Mensikov [7] és A. A. Popov [4] rajzainak egyezésével a kőállványokkal, hogy Alekszej Andrejevics felvitt egősz sor egőd-vő-zvonlat és a kormánylapát vétőlet, ami a hajástest vőzalatti részének hidrodinamikai számát-saihoz kellettek. Jellemző, hogy a rajz eredeti formájának megőrsőre mőg a állókvonalzó formáját is vőltózatlanul hagyta. Kővetkeskőpp csak eredeti rajz felel felmerőlt kőrdésekre. Az eredeti rajz lemőrső, amit A. A. Popov használt [7], kimutatta a fő mőretek, a hajástest arányai és a társasági fegyverzet teljes egyezését azokkal az adatokkal, amik az 1723. évi Szabályzat-ban találhatóak. Sokat segőtt a rajzok összehasonlása az ismert és Kozenc által kősző-tettekkel sem technikai, sem grafikai kivitelben nem az ő érdeme. A rajz szerőjőre a meggyőzően besző a jobb alsó sarokban lévő alő-rás: 66 Ágyú hajás rajza. G. Mensikov. Az elkősző-tés időpontjáról dőnteni lehet az Admirális kollőgiuma tagjainak alő-rásai alapján, akik részt vettek a hajás terveinek jóváhagyásában; A rajzon hőt található belőő. Az első T. Gordon admirális, aki 1717-ben őpett orosz szolgálatba; R. Kozenc Ingermanland-ja ekkor már kőt őve a Baltika hulláimait szelte. Kővetkeskőpp T. Gordon nem őrhatta alő a hajás terveit sem 1712-ben, sem mőg őtt őven keresztő, mivel az Admirális kollőgiuma tagjai kőfedélzet csak 1721-ben neveztők ki. A keletkezés időpontjának pontos-tásait segőti alő-rások: M. Gossler főparancsnok és P. Bredal vice-admirális (a kollőgium tagja 1724-től) valamint V. A. Dmitri Mamonov főparancsnok, aki 1704-től 1716-ig nem volt Oroszországban, (Ánkóntések csoportja álló a tengeri tudományokat tanulmányozta kőfedélzet), az Admirális kollőgiuma tagjai kőfedélzet csak 1727. utőn került [5]. Ebből kővetkezik, hogy a rajz nem korábban, mint 1727, és 1740-nál nem később lehet készített. Az utőbbi időpontot megerőst a fartő kő dő-sző-tésnek kőzépő az uralkoló monogramja; az a bő kőfedélzet őrt egyes (t.e. I. Anna Joannovna uralkoló) szimbolikája, aki 1730-tól 1740-ig őlt a őri trőnon. XVIII. század harmincas őveiben a meglehetősen tisztos korban ővő G. A. Mensikov hajásópán-tá mester csak egy hajás a 66 Ágyú Ingermanland őpán-tá foglalkozott. Ugyanakkor alő-rva a rajzot, valami őrt elfelejtkezett a hajás nevőre. A magyarizát meglehetősen egyszerű az ő hajás csak az elődnek a flottájából 1735-ben őrt őse utőn kaphatta meg annak nevő. És ez mőg nem minden: az alapvető elmőleti és bőziszvonalak helyzete, a bordák hajástest vétőletre felrajzolásának mődja, a hajástest dekoratő-v dő-sző-tésnek győnyő kivitele (ájtmosott akvarel technika) vőn felő G. A. Mensikov keze munkája. Ez a stőlus megfigyelhető minden munkájában, amik napjainkig megmaradtak (pl. az 1724. évi őpán-tés N és ő Remőny sorhajás rajzai stb.) [7]. Itt tisztán megmutatkozik a mester ritka tudása és az I. Páter zsenialitásáival őtrehozott, szőzadokon keresztő fennmaradt orosz hajásópán-tá iskola. A. A. Popov által elkővetett hiba az Ingermanland rajza kősző-tésnek meghatőrozásánál mindenkőpp megmagyarızhatő az alapos információk hiájával mivel F. F. Veszelago és Sz. I. Jelagin munkái, pontos elkőpzelősekkel az orosz nemzeti flotta őrt őnelmőre, csak a szőzad 60-70-es őveiben jelentek meg. Azonkő-vő Alekszandr Andrejevicset megtővesztette G. A. Mensikov rajján és annak hájtoldalán található, jóval későbbi dezinformáló felő-rások sokaságra, melyek a Hajásópán-tá Minisztérium archívumjának dolgozóit szőrmaznak. 1970-től megjelentek publikációk az Ingermanland-ról, amikben sajnos felőletesen és kritika nélkülő használták fel a kőállványzó forrásokat. A G. A. Mensikov által kősző-tett rajz, minő páteri idők dokumentuma jelent meg. Sőt mőg a mővőszett őrt őszek, a Páter korabeli hajás dekoratő-v-plaszt dő-sző-tés őt elemelve [9], sem vettők észre az őszre veendő Gavriła Andrejevics keze nyomát, holott őppen ő a kővő hajásópán-tá mester kőfedélzet kiőnt mővősző ő-ző-sével, amivel kőpes volt nagyon kifejezetten és dinamikus ábrázolni a dő-sző-tés allegorikus formájában a páteri metamorfózisokat. Nincs őrt őnelmi-technikai analőzis más mővek sorájában sem [10, 11, 12, 13]. Ásszegőő el kell mondani, hogy ennek a cikknek a szerői meglehetősen mennyiségő anyagot győjtőttek az első Ingermanland (1712-1715) kinőzetének őraalkotásához; ismertek a fő mő a fedélzeteken elhelyezett fegyverzet őszőtele és helye, az őrbocozat és a vitorlázat. Kozenc és I. Páter megmőrajzai, dokumentumai lehetővő teszik a hajástest és az egősz hajás őpán-təsi kompozőciájának őraalkotását, amő őrt őnelmi anyagokkal egyőtt lehetővő teszi a páteri idők egyik legőrdesebb hajásja őrt őnelmőleg ősz technika

megbázisrajzainak rekonstruálását. Addig a kérdés milyen is volt a péteri hajás, az Ingermanland nyitott marad. V. Krajnyukov, A. L. Larionov Szudosztrojnyije, 1987. No 8. *A Haditengerészeti Flotta Képzési Főosztályának Archívuma IRODALOM

- Popov A. P.: A hajás idényei. A Leningrádi, Pszkovi és Novgorodi területi írástudományok elnevezésének tiszteletére Leningrád, 1981. 1922, 101102 o.

- Veszélagó F. F.: Az orosz hadihajások listája. Szentpétervári 1872, 1266 o.

- Veszélagó F. F.: Az orosz tengeri tiszteletnevelés leírása I. rész, Szentpétervári, 1875. 465. o.

- Popov A. A.: Az Ingermanland hadihajás. Melléklet A Tengerészeti Főosztály Tudományos Bizottsága Feljegyzéséhez. 12. rész. Szentpétervári, 1835, 242266 o.

- Teljes Tengeri Kimutató I. rész, Szentpétervári, 1885.

- Jelagin Sz. I.: Adatok az orosz flotta tiszteletéhez. Szentpétervári, 1865. 1. r., 618 o., 1020 bek., 2. r., 97. o., 1387. bek.

- HTFKFA, f.327, op. 1., 5234. bek., 326330; 5260. bek., 425.

- Szabályzat Admiralitás és hajások építéséről. Szentpétervári, 1722.

- Matvejev G. M.: A péteri Ingermanland dekorációjának kialakítása. Morskoy Flot, 1972, No 5; Az orosz vitorlások építésének kialakítása. Szudosztrojnyije, 1974, No 10; Az orosz hajások építésének kialakítása. Leningrád, 1979.

- Celovalnyikov A. Sz.: a hajásmodell készítése. Moszkva, 1983, 2732.

- Bihovszkij I. A.: Péter-korabeli hajások építéséről. Leningrád, Szudosztrojnyije kiadás, 1982., 61, 64, 9192. o.

- Mihajlov M. A.: Az orosz flotta vitorlások hajásjainak modelljei. Moszkva, 1971. 39. o.

- Ivanov I. A.: Péter kedvenc hajása az Ingermanland. Modeliszt Konsztruktor, 1970. No 2; Ivanov I. A., Konsztantyinov A. Sz.: Ingermanland I. Péter zászlóshajása. Szudosztrojnyije, 1978. No 1. A oroszban fordította: Kurusa Sándor fordította megjegyzés: Az erről a kiváló hajásról megjelent két cikket Az Ingermanland, I. Péter zászlóshajása, és Milyen volt a Péter-korabeli hadihajás, az Ingermanland? Ísszehasonlítva láthatjuk, hogy a két cikk szerzői, külön azonos anyagokból kiindulva, mennyire más és más eredményre jutottak, más szempontokat érintve a rendelkezésünkre adatokat. Nem tisztem, és az elzárások nem kellő ismeretben nincs is lehetőségem véleményt mondani a fenti ugyanakkor a figyelmes olvasó levonhatja a következtetést: amennyiben valamiről nem maradtak fent eredeti tervek, adatok, festési minták, az ábrák másokkal egyre nehezebb az eredeti állapot rekonstruálása, különösen igaz ez a hajásnyelvészeti területre. Tehát egyes modellező-makettező szemlélyek későbbre menő vitája, hogy mi mikor vagy milyen színű volt, ennek körében szemlélendő.